

Ton Goeman is geboren te Stad Delden in 1943. Hij doorliep daar de lagere school. Er werd in zijn ouderlijk huis geen dialect gesproken maar hij heeft wel passieve kennis van het Twents opgedaan. Hij deed zijn eindexamen Gymnasium-alpha aan het Grundel-Lyceum in 1962, waarna hij -tegen het advies in van zijn leraar Nederlands - die dialectologie een weinig inspirerend vakonderdeel vond - Nederlands ging studeren aan de Katholieke Universiteit te Nijmegen waar dialectologie een prominent vakonderdeel was. Van 1965-1966 was hij daar bestuurslid van een studentenvereniging. Hij studeerde na zijn kandidaatsexamen in 1967 een jaar aan het Centre de Linguistique Quantitative de l'Université de Paris (1967-1968) taalstatistiek, formele talen, ketengrammatica en generatieve grammatica. Weer te Nijmegen, volgde hij het doctoraal-programma Algemene Taalwetenschap, dat in 1972 afgesloten werd met, naast het hoofdvak, de bijvakken Nederlandse taalkunde en Psycholinguïstiek. Tussendoor vervulde hij zijn militaire dienstplicht van 1970-1972. Van 1972-1973 was hij in deeltijd werkzaam als leraar Nederlands aan het Katholiek Gelders Lyceum te Arnhem. In 1973 kwam hij in dienst van het Meertens Instituut van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen te Amsterdam (afd. Dialectologie) voor onderzoek op het terrein van de morfologie en fonologie van de Nederlandse dialecten.

Zijn sabbatical in 2006 was aan het *Forschungsinstitut für deutsche Sprache Deutscher Sprachatlas*, Philipps-Universität Marburg.

De onderzoeksbelangstelling van Ton Goeman ligt in de variatiepatronen van morfologische verschijnselen en van verschijnselen die op de grens van morfologie en fonologie liggen. In de tijd dat hij betrokken was bij de *Atlas Linguarum Europa* verzorgde hij met H. Hogerheijde een aantal taalkaarten met commentaar over overeenkomsten en verschillen in de woordvormen voor *bliksem* en *donder* in de dialecten van de Europese talen.

Zijn morfologisch onderzoek omvat enerzijds de werkwoordsuitgangen, de meervoudsvorming en het woordgeslacht; niet alleen in de huidige dialecten van het Nederlands, maar ook over de situatie in het verleden en in aansluiting daarop hebben *t*-afval, *n*-afval en *e*-afval aan het wordeinde (deletie-verschijnselen) zijn bijzondere aandacht. Anderzijds is het onderzoek gericht op de morfologische functies van umlaut, vocaalverkorting en vocaalverlenging. Zijn interesse gaat daarbij uit naar de modellering van de variatie in taalstructuur (sociodialectologisch en geografisch).

Daarnaast verrichtte hij onderzoek naar diftongering en Great Vowel Shift-achtige verschijnselen, naar congruerende voegwoorden, naar de zachte /g/ in heden en verleden, en naar de dialectvariatie in de uitspraak van de *r*.

Hij schreef een boek over het praktisch uitgestorven dialect van de oorspronkelijke inwoners van Zoetermeer. Hij publiceerde, o.a. met Michael Elias, over het stadsdialect van Den Haag.

Hij is met Johan Taeldeman (Universiteit van Gent, België) een van de drijvende krachten geweest achter een groot veldwerkproject '*Fonologie en Morfologie van de Nederlandse dialecten op basis van veldwerk*', waarvoor de fonetische transcripties van de dialectuitspraak door een groot aantal veldwerkers (waaronder hemzelf) is bijeengebracht. In samenwerking met Piet van Reenen (ex Vrije Universiteit Amsterdam) heeft hij de database met fonetische transcripties van dit project opgezet. Deze projecten monden uit in twee dialectatlassen: De *Fonologische Atlas van de Nederlandse Dialecten* (Gent) en de **Morfologische Atlas van de Nederlandse Dialecten [MAND]** (Meertens Instituut). Inmiddels is deel I verschenen bij Amsterdam University Press. Hij werkt momenteel met Marc van Oostendorp, Piet van Reenen, Oele Koornwinder en B. van den Berg aan de laatste aflevering.

Met Boudewijn van den Berg, Piet van Reenen en Jan Pieter Kunst zette hij ook de dialectdatabase van het veldwerkproject op, die door iedereen via de website van het Meertens instituut geraadpleegd kan worden.

Hij publiceerde daarnaast ook over de subjectieve waardering van dialecten en over dialectgebruik. Voor meer publicaties en lezingen zie: <http://www.tongoeman.nl>.

M.i.v. 1 juni 2006 nam hij afscheid van het Meertens instituut; sindsdien is hij daar als gastonderzoeker werkzaam, voornamelijk voor het laatste deel van de MAND.

Andere interesses: cello en tochten in het hooggebergte.